

PROTOKÓŁ

z II spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy
przeprowadzonego w ramach opracowania Planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007
w dniu 23.11.2012 r. w Birczy

Spotkanie odbyło się w budynku Nadleśnictwa Bircza. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Miało na celu przedstawienie projektu Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San, w tym scharakteryzowanie przedmiotów ochrony i ich stanu, zidentyfikowanie zagrożeń oraz określenie działań ochronnych dla gatunków i siedlisk będących przedmiotem opracowania.

PROGRAM SPOTKANIA:

- ✓ Przywitanie uczestników spotkania oraz przedstawienie osób zaangażowanych w projekt PZO;
- ✓ Przedstawienie gatunków i siedlisk zakwalifikowanych jako przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Rzeka San, wraz z podaniem wskaźników jakie zaważyły na ocenie ich stanu;
- ✓ Przedstawienie istniejących i potencjalnych zagrożeń przedmiotów ochrony;
- ✓ Przedstawienie propozycji działań ochronnych;
- ✓ Dyskusja.

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

- ✓ Agnieszka Marcela – I Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalny Konserwator Przyrody,
- ✓ Robert Stańko – koordynator projektu Planu zadań ochronnych dla obszaru Rzeka San PLH180007.

UCZESTNICY:

- ✓ Magdalena Radecka – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
- ✓ Rajmund Kaliszak – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
- ✓ Barbara Królak – Starostwo Powiatu Przemyskiego,
- ✓ Tomasz Puszkarski – Starostwo Powiatu Brzozowskiego,
- ✓ Urszula Kopczak – Urząd Gminy Przemyśl,
- ✓ Zbigniew Gnus – Urząd Gminy Przemyśl,
- ✓ Katarzyna Nowosielska – Urząd Gminy Nozdrzec,
- ✓ Lucyna Zymyn – Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie,
- ✓ Anna Potoczny – Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie,
- ✓ Agnieszka Szybiak – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Zarząd Zlewni Sanu,
- ✓ Andrzej Sokołowicz – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie,
- ✓ Barbara Kmiotek – Biuro Rozwoju Miasta Przemyśla,
- ✓ Krzysztof Kamiński – Biuro Rozwoju Miasta Przemyśla,
- ✓ Przemysław Władek – Nadleśnictwo Krasiczyn,

- ✓ Witold Pilch – Nadleśnictwo Krasieczyn,
- ✓ Dawid Kurpiel – Nadleśnictwo Dynów,
- ✓ Tadeusz Kroker – Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu,
- ✓ Magdalena Capecka - Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu,
- ✓ Stanisław Cichocki – PZW Przemyśl,
- ✓ Ewa Ozimiek - PZW Przemyśl
- ✓ Joanna Puszkar – Zakład Eksploatacji Kruszywa i Wyrobów Betonarskich Sp. z o.o.,
- ✓ Marian Walczak - TERRA z o. o..
- ✓ Dorota Horabik – Klub Przyrodników,
- ✓ Zofia Książkiewicz – Klub Przyrodników,
- ✓ Agata Jirak – MGGP S. A.,
- ✓ Ewa Nykiel – MGGP S. A.,
- ✓ Michał Ferenc – RDOŚ w Rzeszowie,
- ✓ Dorota Rogąła – RDOŚ w Rzeszowie,

PRZEBIEG SPOTKANIA

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje

Spotkanie rozpoczęła Pani Agnieszka Marcela, która powitała zgromadzonych gości. Następnie przedstawiła pracowników RDOŚ w Rzeszowie zaangażowanych w projekt oraz wykonawców PZO. Po niej głos zabrał Pan Robert Stańko, który przedstawił różnice między planem zadań ochronnych oraz planem ochrony. Następnie przedstawił projekt dokumentu PZO dla obszaru Natura 2000 Rzeki San - scharakteryzował gatunki zakwalifikowane jako przedmioty ochrony obszaru oraz ich stan, opisał istniejące i potencjalne zagrożenia, omówił propozycje działań ochronnych. Następnie przeprowadzono dyskusję, w której wzięli udział uczestnicy oraz prowadzący spotkanie.

Dyskusja

Pani Lucyna Zymyn

Zwróciła uwagę, że wszystkie działania zaproponowane w projekcie PZO powinny się odnosić do obszaru Natura 2000, ponieważ jeśli odnoszą się do terenu zlokalizowanego poza obszarem, stanowią problem przy konstruowaniu innych dokumentów choćby Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Wyraziła również wątpliwość, czy w odniesieniu do Elektrowni Wodnej w Solinie, mówienie o działaniach kompensacyjnych jest zasadne, z uwagi na to, że zbiornik w Solinie powstał dużo wcześniej niż obszar Natura 2000. Odniosła się również do kwestii związanych z poborem żwiru z rzeki w ramach powszechnego korzystania z wód, gdyż wykonawca w projekcie PZO wskazał że pobór żwiru z rzeki może być dopuszczony tylko pod warunkiem wykonania strategicznej oceny oddziaływania takiego przedsięwzięcia w skali całego obszaru Natura 2000. Wskazała że odpowiednie uchwały podejmowane są na rok, a więc koszt wykonania takiej oceny może być znaczący w stosunku do korzyści i czasu w jakim będzie obowiązywał dokument wydany na tej podstawie. Na koniec zaapelowała by skupić się na działaniach ochronnych w obszarze Natura 2000, a nie określać je do terenów położonych poza nim i formułować je w sposób jasny i możliwy do przełożenia na inne dokumenty planistyczne.

Pan Robert Stańko

Odpowiadając na pytanie dotyczące planowania działań tylko w granicach obszaru Natura 2000, wyjaśnił, że jest to błędna interpretacja, ponieważ prawo unijne wręcz nakazuje uwzględnienie wszystkich zagrożeń, bez względu na to, czy są one stwierdzone w samym obszarze Natura 2000, czy też w jego sąsiedztwie. Dodatkowo wyjaśnił, że dlatego m.in. zagrożenia klasyfikowane są jako zewnętrzne i wewnętrzne. Sprecyzował także pojęcie terenów sąsiadujących, jako zlewni rzeki San.

Pani Lucyna Zymyn

Zwróciła uwagę na to, że rozszerzanie działań ochronnych na tereny sąsiadujące z obszarem Natura 2000 tj. zlewnię rzeki San, nie jest do końca zasadne. Tereny te są bowiem prawnie zabezpieczone przed negatywnym oddziaływaniem inwestycji na środowisko. Zaznaczyła, że przedsięwzięcia lokalizowane w terenach sąsiadujących z obszarem Natura 2000 podlegają procedurze ocen oddziaływania na środowisko. Ponadto na terenach tych funkcjonują także programy sprzyjające ochronie środowiska np. Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami. Podkreśliła, że działania ochronne powinny być ograniczone do obszaru Natura 2000.

Pani Dorota Rogala

Odnosząc się do wypowiedzi przedmówczyni, wyjaśniła różnicę między dokumentacją PZO a zarządzeniem. W dokumentacji powinny być ujęte wszystkie wskazania ważne dla obszaru Natura 2000, również działania ochronne. Mogą one zatem dotyczyć zlewni rzeki San lub szerszego terenu. Zarządzenie natomiast tworzone jest w odniesieniu do terenu położonego w granicach obszaru Natura 2000. Zaznaczyła również, że z uwagi na specyfikę obszaru bardzo trudno będzie zamknąć do jego granic zagrożenia i działania ochronne.

Pani Agnieszka Marcela

Podkreśliła, że obszar przecina wiele gmin i powiatów wąskim pasem, stąd powyższe problemy są trudne do ujęcia. Nawiązując do wypowiedzi przedmówców, zaznaczyła, że należy rozwiązać problem dotyczący zlewni rzeki San w kontekście obszaru. Przedstawiła również swoje uwagi odnośnie tego tematu. Zwróciła uwagę na to, jak trudny do ujęcia jest aspekt ochrony zlewni. Odniosła się do przedstawionych w dokumentacji PZO działań ochronnych oraz wskazań do dokumentów planistycznych odnoszących się do gmin przylegających do rzeki San. Zastanawiała się, gdzie są granice planowania ochrony obszaru Natura 2000. Przedstawiła złożoność i szeroki zakres tematów do których odnoszą się zapisy zawarte w projekcie planu zadań ochronnych, tj. modernizacja kanalizacji, gospodarka odpadami w zlewni rzeki San. W tym kontekście zaznaczyła, że nawet najlepiej działający system segregacji odpadów może nie rozwiązać problemu zalegania śmieci nad rzeką San. Problem dotyczący odpadów nad Sanem nie zawsze spowodowany jest tym, że brakuje dobrze działającego systemu, tym bardziej, że te systemy często istnieją i funkcjonują. Zastanawiała się, na ile zalegające śmieci mogą mieć wpływ na bytujące tam gatunki ryb. Zadała pytanie, czy jest to związek bezpośredni. Przedstawiła także uwagę dotyczącą terminu realizacji (do roku 2018) budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz modernizacji już istniejących, zapisanego w dokumentacji PZO. Być może wskazanie działania ochronnego polegającego na budowie oraz modernizacji kanalizacji było trafne ze względu na możliwość

otrzymywania dodatkowych środków, natomiast poddała pod wątpliwość wpisywanie określonych ram czasowych odnośnie tego działania ochronnego.

Pan Robert Stańko

Zgodził się z tym, iż podawanie określonego czasu realizacji jest dyskusyjne. Dodał, że działanie należy zatem przeformułować na „systematyczne dążenie do poprawy”. Zaproponował zmianę zapisu w dokumentacji PZO z konkretnych ram czasowych na czas wykraczający poza okres obowiązywania planu. Następnie, odnosząc się do pytania przedmówcy o wpływ zalegających śmieci nad Sanem na cenne gatunki ryb, wyjaśnił jaką różnicę w zagrożeniach mogą generować poszczególne typy odpadów. Zestawił dwa przykładowe rodzaje odpadów: o ile np. opony nie wpłyną znacząco na przedmioty ochrony, tak jedno opakowanie po pestycydach może stanowić dla nich istotne zagrożenie.

Pani Anna Potoczny

Odniosła się do punktu nr 8 dokumentacji PZO - wskazań do dokumentów planistycznych, dodając, że do tej pory w ramach PZO inwestycje nie były zakazywane, natomiast w dokumentacji istnieje zapis nakazujący wykreślenie z dokumentów planistycznych zapisu dotyczącego budowy zbiornika Niewistka.

Pani Agnieszka Marcela

Poinformowała, że w planie zadań ochronnych należy wskazywać zagrożenia dla przedmiotów ochrony, jednak nie można zawierać ostatecznych zapisów, ponieważ prawo przewiduje odstępstwa od zasady zakazującej podejmowania działań, które mogą pogorszyć ich stan. Następnie wskazała przykładową sytuację zbiornika Niewistka, który może powstać, jeśli będą spełnione określone wymogi..

Pani Anna Potoczny

Podkreśliła, iż decyzja o realizacji lub odstąpieniu od inwestycji powinna zostać podjęta po przeprowadzeniu odpowiednich procedur nie zaś na podstawie zapisów PZO.

Pan Robert Stańko

Odnosząc się do powyższej wypowiedzi, zwrócił uwagę na to, że w szablonie planu zadań ochronnych przewidziano możliwość wskazywania wszelkich działań.

Pani Anna Potoczny

Zapytała, czy wykonawcy analizowali istniejące dokumenty dotyczące obszarów chronionych pokrywających się z obszarem Natura 2000: parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Odnosząc się do zapisu w projekcie planu zadań ochronnych, wskazującego że należy wyznaczyć korytarze ekologiczne wzdłuż rzeki San oraz potoków o stałym przepływie o szerokości 50 m po obu stronach Sanu, 15 m po obu stronach potoków, przedstawiła sprzeczność z zapisami dotyczącymi obszarów chronionych. Podała przykład Planu ochrony Gór Słonnych, w którym odległość od Sanu określona jest na 100 m. Rozporządzenie dotyczące Wschodnio-Beskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu także określa odległość od Sanu na 100 m. Następnie przedstawiła zapis dokumentacji PZO dotyczący zakazu budowy infrastruktury rekreacyjnej na terenie zalewowym. Odnosząc się do tego zapisu, poinformowała, że na tym obszarze decydują o tym przepisy szczególne, czyli ustawa o prawie wodnym oraz, że istnieje możliwość zwolnienia z tego zakazu. Odniosła się

również do wskazania do dokumentów planistycznych, dotyczącego wyznaczenia korytarzy ekologicznych na zabudowanych terenach nadrzecznych oraz projektowanych do zabudowy, o szerokości 50 m po obu stronach rzeki San oraz 15 m po obu stronach potoków o stałym przepływie. Przedstawiła problem jaki może zaistnieć w związku z zastosowaniem tego działania ochronnego w mocno zabudowanych terenach. Zadała pytanie czy ze względu na wyznaczone korytarze, właściciel domu będzie mógł przystąpić do jego przebudowy. Zaznaczyła, że zapis ten znajdujący się w projekcie planu zadań ochronnych wymaga doprecyzowania.

Pani Lucyna Zymyn

Zwróciła uwagę na to, że zakazy, będące ograniczeniem lokalizowania infrastruktury w terenach nadrzecznych, mogą dotyczyć także obiektów RZGW np. mostów czy przystani wodnych. Następnie przedstawiła uwagę odnoszącą się do zaproponowanych szerokości korytarzy ekologicznych. Zwróciła uwagę na to, że wzdłuż rzeki San znajdują się budowle zlokalizowane w bliższym sąsiedztwie rzeki niż proponowana w projekcie planu zadań ochronnych szerokość korytarzy ekologicznych.

Pani Agnieszka Marcela

Nawiązując do wypowiedzi Pani Lucyny Zymyn, poinformowała, że w terenach nadrzecznych można przewidzieć niewielkie inwestycje dotyczące infrastruktury turystycznej. Tego typu infrastruktura nad Sanem nie jest jeszcze mocno rozwinięta.

Pani Anna Potoczny

Odniosła się do zapisu, dotyczącego utrzymania koryt rzecznych w stanie naturalnym oraz ograniczania regulacji cieków do przypadków koniecznych. Podkreśliła, że należy ten zapis doprecyzować, podając konkretnie jakich przypadków dotyczy. Taki szczegółowy zapis powinien również znaleźć się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Pan Robert Stańko

Zwrócił uwagę na to, że trudno byłoby sprecyzować listę dotyczącą wszystkich przypadków dla jakich może być dopuszczona regulacja cieków.

Lucyna Zymyn

Nawiązała do wypowiedzi Pani Anny Potoczny, poruszając kwestię zakazu inwestycji w obszarach chronionych w pasie 100 m od rzeki. Podkreśliła, że inwestycje lokalizowane w tym pasie podlegają ocenie oddziaływania na środowisko, a ich realizacja wymaga pozytywnego uzgodnienia z RDOŚ. Zwolnienie od zakazu jest zatem możliwe np. ze względu na gospodarkę, która istniała wzdłuż rzeki San wcześniej niż zakazy dotyczące obszarów chronionego krajobrazu. Następnie odniosła się do działania ochronnego dotyczącego budowy i modernizacji kanalizacji. Zwróciła uwagę na problemy jakie mogą zaistnieć przy zakładaniu kanalizacji. Doprowadzenie jej do kilku budynków umiejscowionych np. wysoko na zboczu jest przedsięwzięciem bardzo kosztownym, a czasami niemożliwym ze względu na konfigurację terenu. Stąd poparła ogólny zapis działania ochronnego dotyczącego kanalizacji, znajdujący się w projekcie planu zadań ochronnych. Ogólny zapis umożliwia także realizację gospodarki wodno-ściekowej chociażby w takich sytuacjach jak opisana powyżej.

Przedstawiciel Nadleśnictwa Bircza

Odnosząc się do kwestii zakazu lokalizowania przedsięwzięć w pasie określonym w dokumentacji jako korytarz ekologiczny, zwrócił uwagę na potrzebę wyłączenia z takich ograniczeń - zabudowy skoncentrowanej. Wyjaśnił, że jeśli w terenach zabudowanych uniemożliwi się lokalizowanie nowych obiektów budowlanych między istniejącymi budynkami, realizowana będzie zabudowa rozproszona, mająca gorszy wpływ na środowisko, ze względu na zajmowanie nowych terenów oraz fragmentację siedlisk. Zgłosił również potrzebę kompleksowego spojrzenia na zbiornik w Solinie, ponieważ z jednej strony wskazany został jako zagrożenie dla przedmiotów ochrony, z drugiej jednak jest odnawialnym źródłem energii. Następnie zwrócił uwagę na pominięcie w zagrożeniach określanych dla przedmiotów ochrony, aspektu intensywnego rolnictwa.. Jeśli powrócono by do tego typu praktyk w rolnictwie, ryzyko przedostania się nawozów do wody, jak również potencjalna erozja, miałyby bardzo niekorzystne oddziaływanie na ekosystem wodny rzeki San. Stąd intensywne rolnictwo powinno zostać wymienione w projekcie planu zadań ochronnych wśród potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony..

Pan Robert Stańko

Nawiązując do stanowiska nadleśnictwa zgodził się z uzyskiwaniem zielonej energii przez Elektrownię Wodną w Solinie, jednak zwrócił uwagę na to, czy zyski z tej energii są warte strat. Zaznaczył również, że w PZO nie ma sugestii dotyczących zlikwidowania zbiornika, ale należy przeanalizować szczegółowo jego negatywny wpływ na przedmioty ochrony i zastanowić się nad tym czy są możliwe sposoby jego minimalizowania.

Pani Agnieszka Szybiak

Zgodziła się z tym, że tworząc plan zadań ochronnych dla obszaru rzecznoego, należy brać pod uwagę wszystkie dopływy, ponieważ niosą one największe zagrożenie dla głównej rzeki. Nawiązując do wypowiedzi dotyczących planów zagospodarowania przestrzennego potwierdziła potrzebę skorygowania zapisów, o których była mowa. Dodała, że instrumentem prawnym ograniczającym zabudowę w terenach nadrzecznych jest zatwierdzone studium Dyrektora RZGW, odnoszące się do obszarów szczególnie zagrożonych powodzią. Każda inwestycja, lokalizowana na takim obszarze, również w dolinie rzeki San jest rozpatrywana przez dyrektora RZGW i może być zrealizowana tylko na podstawie decyzji zwalniającej od zakazu. Wyjaśniła, że na taką decyzję ma wpływ wiele czynników: m.in. jakim słupem wody dana inwestycja może być zalana, w jakim pasie znajduje się od terenów nadbrzeżnych np. górnej krawędzi skarpy brzegowej. W przypadku inwestycji dotyczących infrastruktury turystycznej, tj. np. domków letniskowych, nie istniały dotąd umocowania prawne, na podstawie których można było zakazać takiej zabudowy. Studium Dyrektora RZGW stanowi teraz zabezpieczenie w tym aspekcie. Następnie nawiązała do tematu Elektrowni Wodnej w Solinie. Zasugerowała rozmowy z dyrektorem elektrowni w celu przygotowania ekspertyzy mającej na celu sprawdzenie wpływu jej funkcjonowania na przedmioty ochrony. Ponadto odniosła się do zagrożeń zdefiniowanych dla przedmiotów ochrony w odniesieniu do zbiornika w Solinie, tj. zmiany temperatury i zmiany rezerwy powodziowej. Określiła funkcje jakie pełni ten zbiornik. Jest to zbiornik przeciwpowodziowy, dodatkowo zaopatrujący w wodę Ustrzyki Dolne i Solinę. W dodatku zadaniem Elektrowni Wodnej jest także utrzymanie rezerwy przeciwpowodziowej w okresie od czerwca do sierpnia. Dodała, iż obecnie trwają dyskusje w celu wydłużenia tego okresu czasu od kwietnia do sierpnia. Zaznaczyła, że analizowane obecnie rozwiązanie nie do końca jest możliwe, z uwagi na to, że zbiornik musi

wyłapać również wody roztopowe. Funkcją zbiornika jest także przytrzymanie takiej kubatury wody, aby możliwe było zaopatrzenie ujęć wody np. Jarosławia. Następnie odniosła się do działania ochronnego dotyczącego zabezpieczenia przed spływem zanieczyszczeń z dróg i terenów zabudowanych poprzez instalowanie odpowiedniej infrastruktury technicznej (osadniki i separatory) w nowobudowanych i modernizowanych obiektach. Zwróciła uwagę na to, że rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód i do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego wyraźnie wskazuje, które wody mają być podczyszczane. Następnie odniosła się do aspektu intensywnego rolnictwa wskazanego przez przedstawiciela Nadleśnictwa Bircza jako potencjalnego zagrożenia. Poinformowała, że jako kraj zobligowani jesteśmy do wyznaczenia obszarów narażonych na szczególne zanieczyszczenia związkami azotu. Na terenie RZGW Kraków, na chwilę obecną nie zidentyfikowano takich terenów. Zinterpretowała taki wynik prawdopodobnym brakiem intensywnego rolnictwa na tych terenach lub rzadkim stosowaniem dużej ilości nawozów. Odniosła się także do działania ochronnego określonego jako „systematyczne wdrażanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi”. Zaproponowała dopisanie do niego: edukacji oraz zmiany systemu opłat za śmieci, np. opłatę pobieraną od numeru domu. Na koniec zasugerowała wyłączenie z przedmiotów ochrony obszaru terenów, które zostały zakwalifikowane jako lasy łęgowe, a w rzeczywistości są plantacjami wiklinowymi, które kiedyś zostały posadzone na potrzeby działalności RZGW.

Pan Robert Stańko

Odpowiedział, że plantacje wiklinowe nie zostały zaklasyfikowane jako łągi i nie są one przedmiotem ochrony. Zgodził się z tym, że istnieje możliwość intensyfikacji rolnictwa w obszarze zlewni Rzeki San, natomiast na obecną chwilę nie jest to zagrożenie istotne dla przedmiotów ochrony. Nawiązując do tematu Elektrowni Wodnej w Solinie, wskazał na konieczność sporządzenia ekspertyzy w celu sprawdzenia wpływu jej funkcjonowania na przedmioty ochrony. Podkreślił, że jest świadomy funkcji, jaką pełni ten zbiornik. Dodał, że pogodzenie wszystkich jego zadań oraz ochrony przyrody będzie bardzo trudne, stąd ekspertyza z udziałem wszystkich zainteresowanych oraz przyrodników powinna być sporządzona.

Pan Marian Walczak

Podkreślił, że wykonawca planu zadań ochronnych – konsorcjum firm, nie jest organem stanowiącym, a jedynie realizującym projekt. Stąd zwrócił uwagę na potrzebę przeanalizowania projektu pod kątem formalno-prawnym, zanim zostanie on zatwierdzony przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska. Zaznaczył, że należy dokonać analizy zamierzeń pod kątem ich zgodności z aktualnym stanem prawnym odnoszącym się do obszaru obejmowanego planem zadań ochronnych. Ponadto należy przyjąć rozwiązania, które uwzględnią ważne interesy ochrony środowiska oraz mieszkańców i firm prowadzących działalność gospodarczą, którzy w obszarze objętym planem zadań ochronnych ponieśli znaczne nakłady finansowe, nie wiedząc o planowanych obecnie do wprowadzenia przedsięwzięciach, które mogą znacznie utrudnić bytowanie czy uniemożliwić kontynuację działalności gospodarczej. Zapelował również o poddanie analizie wykazu zadań ochronnych pod kątem ograniczenia ich wpływu na prawidłowy rozwój gospodarczy obszaru znajdującego się w chronionym odcinku rzeki San.

Pani Agnieszka Marcela

Przypomniała że przed ustanowieniem dokument zostanie poddany konsultacjom społecznym i każda zainteresowana sprawą osoba będzie mogła wnieść swoje uwagi. Wspomniała również o uwagach, jakie do planu może wnieść Regionalna Rada Ochrony Przyrody, która opiniuje projekt PZO, a także o potrzebie konsultacji powstającego dokumentu z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. Poparła także propozycję Pani Agnieszki Szybiak odnośnie potrzeby skontaktowania się z Dyrektorem Elektrowni Wodnej w Solinie w ramach prac nad projektem PZO. Następnie nawiązała do zdefiniowanej strefy terenów sąsiadujących z obszarem Natura 2000 jako zlewni rzeki San, nad którą sprawują nadzór poszczególne instytucje. Podała przykład Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, instytucji rozpatrującej aspekty zagrożenia powodziowego, oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przyjmującej wspólnie z marszałkiem województwa uchwały dotyczące obszarów chronionego krajobrazu oraz parków krajobrazowych. W kontekście tych obszarów nawiązała do aspektu zakazów budowy oraz odstępstw w przypadku lokalizowania obiektów budowlanych w odległości mniejszej niż 100 m od rzeki. Poinformowała, że zakaz ten najczęściej wyklucza budowę w ramach decyzji o warunkach zabudowy. Wyjaśniła, że decyzja o zakazie inwestycji dotyczy najczęściej terenów znajdujących się w zbyt bliskiej odległości od rzeki. Dodała, że projekty znajdujące się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zazwyczaj mogą być zrealizowane. Nawiązała także do wypowiedzi przedstawiciela Nadleśnictwa Bircza wskazującej potrzebę koncentracji zabudowy. Poinformowała, że przy wydawaniu pozwoleń na lokalizowanie obiektów w wyznaczonym pasie 100 m od rzeki San, zwraca się również uwagę na potrzebę zamykania istniejącej zabudowy.

Pan Robert Stańko

Zaznaczył, że należy wspólnie pracować nad tym, aby poprawić stan przedmiotów ochrony.

Pani Ewa Ozimek

Nawiązując do wyszczególnionych w dokumentacji Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San, gatunków ryb będących przedmiotem ochrony, wniosowała o wyłączenie bolenia i brzanki z listy przedmiotów ochrony w zakresie ichtiofauny. Żaden z w/w gatunków nie jest objęty nawet okresową ochroną, określoną rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12.11.2001 roku w sprawie połowu ryb. W ocenie Okręgu PZW Przemyśl, w ramach badań przeprowadzonych na potrzeby projektu planu zadań ochronnych, dokonano zbyt małej ilości odłowów, pozwalających właściwie określić populacje gatunków ryb. Ponadto zwróciła uwagę na potrzebę uzupełnienia wyników badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach projektu planu zadań ochronnych, sugerując bezpośrednie konsultacje z Okręgami PZW Krosno i Przemyśl, (które prowadzą badania od lat 80-tych).. Wyraziła konieczność skoordynowania badań monitoringowych ichtiofauny prowadzonych przez różne instytucje w porozumieniu z RZGW i WIOŚ. Skoordynowane i ujednolicone prowadzenie monitoringu pozwoli na ocenę zachodzących zmian i tendencji tych zmian w stanie ichtiofauny.. Odniosła się także do wydobywania kruszywa z koryta rzeki San, wskazanego jako jedno z podstawowych zagrożeń. Zaproponowała by w działaniach ochronnych wpisać inicjatywę legislacyjną, której celem miałyby być zniesienie możliwości poboru kruszywa z rzeki w ramach powszechnego korzystania z wód

wynikającego z ustawy – Prawo wodne. Poinformowała, że na konferencji w Rzeszowie zorganizowanej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w dniu 16 grudnia 2011 roku, na której omawiano aspekty związane m.in. z ochroną rzeki San, przedstawicielka Okręgu PZW Przemyśl wniosowała o spowodowanie przez właściwy organ w/w zmian w Prawie wodnym. Uczestniczący w konferencji Wójtowie Gmin uznali wniosek za uzasadniony. Oświadczyła, że stanowisko Okręgu PZW Przemyśl dot. Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San, zostanie przedstawione pisemnie. (*Pismo z dnia 5.12.2012r. nr OBO-298/2012 przesłano pod adresem RDOŚ Rzeszów z kopią do MGGPSA O/Kraków, ul. J. Lea 112, 30-133 Kraków*).

Pan Robert Stańko

Zgodził się w kwestii skoordynowania i zsynchronizowania badań monitoringowych odnoszących się do przedmiotów ochrony. Zwrócił uwagę na fakt, że badania wykonywane w ramach PZO były prowadzone w siedmiu punktach, oraz że monitoring przedmiotów ochrony powinien odbywać się właśnie w tych miejscach. Następnie odnosząc się do poruszonej kwestii bolenia, zaznaczył, że nie ma możliwości wykreślenia tego gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Rzeka San. Wyjaśnił, że wykreślenie gatunku będącego przedmiotem ochrony jest zasadne tylko w sytuacji, kiedy gatunek wyginie w obszarze z przyczyn naturalnych, nie zawinionych przez człowieka. Dodał także, że wędkarstwo nie jest zdefiniowane w projekcie planu zadań ochronnych jako zagrożenie, stąd odławianie bolenia jest dopuszczone.

Przedstawiciel inwestorów

Odnosił się do kwestii zagrożeń dotyczących wydobywania piasku i żwiru. Zgodził się, że w tym kontekście podstawowym zagrożeniem może być splukiwanie pyłów do rzeki w miejscach przeładunku kruszywa. Zaproponował jednak określenie tego zagrożenia jako potencjalnego. Taką propozycję argumentował częstymi kontrolami np. miejsc żwirowni, stąd mniejszym prawdopodobieństwem zrzutu wód popłucznych do rzeki. W tym samym kontekście nawiązał do innego zagrożenia, zdefiniowanego jako ryzyko rozmycia filarów ochronnych w trakcie wezbrań wód w przypadku miejsc eksploatacji znajdujących się w niewielkiej odległości od rzeki. Przypomnił, że realizacja inwestycji eksploatacyjnej poprzedzona jest oceną oddziaływania na środowisko. Dodał, że filary znajdują się w strefie zagrożenia powodziowego, stąd realizacja budowy takich filarów wymaga pozwolenia wodno-prawnego. Zastanawiał się, czy opisane zagrożenie jest istotne i warte odnotowania. Wskazał również na zapis znajdujący się w projekcie planu zadań ochronnych wskazujący nierozpoznane oddziaływanie na przedmioty ochrony wielkopowierzchniowych zbiorników wodnych powstających przy żwirowniach. Podkreślił, że wiele procedur i raportów, które powstały w odniesieniu do żwirowni, nie wskazuje na to, że zbiorniki te są zagrożeniem dla środowiska. Następnie odniósł się do zagrożenia dotyczącego spływu pyłu do rzeki San z dróg biegnących w sąsiedztwie rzeki oraz składowanych przyz. Zwrócił uwagę na to, że w sytuacji wezbrania powodziowego, zawartość pyłów mineralnych obecnych w rzece jest wysoka, stąd z dróg do wody przedostają się minimalne ilości pyłu w odniesieniu do tej wartości. Dodał, że nie zaobserwował takiego wpływu w żwirowniach, nawet graniczących z drogą.

Pan Robert Stańko

Zwrócił uwagę, że w projekcie PZO nie znalazły się zapisy określające zbiorniki

powstałe po eksploatacji jako zagrożenia. Następnie wytłumaczył, że określone zagrożenie wynikające z bliskiej odległości dróg od rzeki San, wynika z ryzyka przedostania się do wody związków ropopochodnych oraz soli używanej do posypania tych dróg.

Przedstawiciel inwestorów

Odnosił się do działania ochronnego polegającego na zabezpieczeniu dróg przez wpływem zanieczyszczeń do rzeki San. Zauważył, że w przypadku dróg gminnych lub powiatowych działania te mogą okazać się trudne do realizacji i zasugerował wytypowanie określonych odcinków, w przeciwieństwie do obejmowania działaniem całej sieci komunikacji samochodowej nad Sanem.

Pan Robert Stańko

Odpowiedział, że w szczegółowym opisie powyższego działania ochronnego zostały wymienione drogi znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie koryta rzeki San oraz jej dopływów. Wytłumaczył, że droga usytuowana w odległości bliższej niż kilkanaście metrów od koryta rzeki, może być dla niej zagrożeniem. Infrastruktura oddalona powyżej tej odległości stanowi już tylko minimalne zagrożenie.

Przedstawiciel inwestorów

Wniósł zastrzeżenie do definiowania przedostawania się zanieczyszczeń z dróg kopalnianych jako zagrożenia dla przedmiotami ochrony w obszarze. Stwierdził, że oddziaływanie dróg ogólnodostępnych jest dużo wyższe. Zastanawiał się, czy mówienie o splukiwaniu zanieczyszczeń pylastych w takich miejscach jest zasadne. Przedstawił sytuację, w której przy wezbraniach, ulewnych deszczach lub burzach, z dopływów rzeki San przedostaje się większa ilość pyłów tego typu niż z zakładów przemysłowych.

Pan Robert Stańko

Odpowiedział, że zagrożenie określone jako zanieczyszczenia oraz wyerodowane cząstki gleby przedostające się do rzeki San z dróg lokalnych, często nieutwardzonych, którymi jeżdżą ciężkie samochody transportujące m.in. żwir, zdefiniował ekspert ichtolog. Podkreślił, że nie będzie kwestionował tego zapisu.

Głos z Sali

Zapytał czy zostały zinwentaryzowane miejsca eksploatacji kruszywa.

Pan Robert Stańko

Odpowiedział, że ich nie inwentaryzowano.

Przedstawiciel inwestorów

Poprosił o wyjaśnienie sformułowania, które określa sposób pomiaru szerokości korytarzy ekologicznych. Zaznaczył, że zapis „granica własności koryta” jest trudny do zinterpretowania. Nie wiadomo czy pojęcie własności koryta odnosi się do własności Skarbu Państwa w zarządzie RZGW czy innego zakwalifikowania ewidencyjnego poszczególnych odcinków rzeki. Zwrócił uwagę na to, że określenie „własności koryta rzeki” nie występuje w obowiązujących przepisach tj. prawie wodnym oraz planie zagospodarowania wodami, więc zapis ten wymaga zmiany lub doprecyzowania.

Głos z Sali

Zaproponował zmianę zapisu „odległości od własności koryta rzeki” na „odległość od linii brzegowej”.

Pani Agnieszka Szybiak

Odniosła się do propozycji zmiany zapisu z „własności koryta rzeki” na „linię brzegową”. Ostrzegła, aby sporządzając różnego rodzaju zapisy, unikać sformułowania „linia brzegowa”. Wy tłumaczyła, że linia brzegowa posiada moc prawną tylko wtedy, jeśli zostanie zatwierdzona decyzją RZGW. W przypadku obszarów, gdzie nie ma zatwierdzonej linii brzegowej, pojęcie to nie ma przełożenia prawnego. Podała przykład, w którym zakazuje się zabudowy w odległości 100 m od linii brzegowej. W takim przypadku zakaz ten nie ma mocy prawnej, jeśli linia brzegowa w tym obszarze nie została zatwierdzona. Stąd zapis ten może być użyty w celu odwołania od zakazu realizacji inwestycji. Zaznaczyła, aby sporządzając zapisy PZO unikać takich sformułowań.

Pan Robert Stańko podziękował za aktywne uczestnictwo w dyskusji, oraz liczne uwagi. Zwrócił się również z prośbą o przesyłanie uwag do wykonawcy. Pani Agnieszka Marcela również podziękowała uczestnikom spotkania za obecność, współpracę oraz cenne uwagi. Na tym spotkanie zakończono.

Protokołowała:
Agata Jirak